

Hiilikädenjälki

Osaava farmari-hankkeen koulutus
14.11.2022

Tarja Stenman

Hiilikädenjälki

- Tuotteen, prosessin tai palvelun ilmastohyödyt eli päästövähennyspotentiaali käyttäjälle.
- Hiilikädenjälkeä voi luoda valtio, yritys, yhdistys tai yksittäinen ihminen.
- Positiivinen hiilikädenjälki syntyy silloin, kun yrityksen tarjoama ratkaisu pienentää asiakkaan hiilijalanjälkeä.
- Oman hiilijalanjäljen pienentämiseksi tehdyt toimet eivät kasvata yrityksen hiilikädenjälkeä.
- Hiilikädenjälki korostaa myönteisiä päästövaikutuksia tulevaisuudessa, toisin kuin hiilijalanjälki keskittyy kielteisiin päästövaikutuksiin nyt.

Hiilikädenjälki

- VTT ja LUT-yliopisto ovat kehittäneet hiilikädenjäljen laskentamenetelmän.
- Syksyllä 2018 julkaistiin laskentaopas [Carbon handprint guide 2021.pdf \(vtt.fi\)](#)
- Hiilikädenjälki voidaan määrittää yksittäiselle tuotteelle ja sen laskentamenetelmä perustuu tuotteen hiilijalanjäljen määrittämistä koskevan standardin (ISO 14067) vaatimukseen.
- Yrityskohtaisen hiilikädenjäljen laskentamenetelmää ollaan vasta kehittämässä parhaillaan käynnissä olevassa tutkimushankkeessa.

Lähteet: VTT 2018, Clonet 2020.

Hiilikädenjälki

- Tuotteen, prosessin tai palvelun hiilikädenjälki lasketaan **kahden hiilijalanjäljen erotuksena**.
- Kun yrityksen tarjoamalla ratkaisulla on pienempi hiilijalanjälki kuin nykyisin yleisesti käytössä olevalla niin sanotulla ”baseline”-ratkaisulla, muodostuu positiivinen hiilikädenjälki.
 - **vanhan ja uuden ratkaisun kasvihuonekaasupäästöjen erotus = hiilikädenjälki**
- Positiivinen hiilikädenjälki voi olla seurausta esimerkiksi energia- tai materiaalitehokkuuden parantamisesta tai fossiilisten polttoaineiden korvaamisesta uusiutuvilla.
- Esimerkki: Vanha ratkaisu: Lentomatkustaminen työkokouksiin. Uusi ratkaisu: Virtuaalikokoukset.
 - **lentomatkustamisen kasvihuonekaasupäästöt – virtuaalikokousten kasvihuonekaasupäästöt = HIILIKÄDENJÄLKI**

Lähteet: Clonet 2020, Gaia 2021, VTT 2018.

Hiilikädenjälki vs. hiilijalanjälki

- Hiilijalanjälki mittaa organisaation omia päästöjä.
- Hiilikädenjälki mittaa asiakkaan päästöjen vähentämistä.
- Hiilijalanjälki katsoo taaksepäin eli lasketaan esim. edellisen kalenterivuoden kasvihuonekaasupäästöt.
- Hiilikädenjälki katsoo tulevaisuuteen eli se kuvaa päästövähennyspotentiaalia, jonka yritys tarjoaa asiakkailleen, kun ne ottavat uuden hiilikädenjälkeä tuottavan palvelun tai ratkaisun käyttöönsä.
- Hiilijalanjälkeä ja hiilikädenjälkeä ei voida laskea yhteen.
- Hiilikädenjälki vähentää erityisesti tuotteiden ja palveluiden käyttäjän hiilijalanjälkeä.

Lähde: VTT 2018.

Lähteet

- VTT 2018: Carbon handprint guide.
https://publications.vtt.fi/julkaisut/muut/2021/Carbon_handprint_guide_2021.pdf
- Gaia 2021: Päästövähennyksiä palveluilla – selvitys palveluiden ilmastovaikutuksista.
https://www.palta.fi/wp-content/uploads/2021/05/Paastovahennyksia-palveluilla-selvitys-palveluiden-ilmastovaikutuksista_julkaisuvapaa-2.6.-klo-9.pdf
- Clonet 2020: Hiilikädenjälki – mitä se tarkoittaa ja kuinka se määritellään?
<https://www.clonet.fi/hiilikadenjalki/hiilikadenjalki-mita-se-tarkoittaa-ja-kuinka-se-maaritellaan/>